

tering, hvad man nu vil kalde det, at den indirekte Fortjeneste, en By har af at have Garnison, fordeler sig mere ligeligt paa Byens Borgere, end det er Tilfældet i de Byer, hvor der er Kaserner. Ser man Sagen fra Mandskabets Side, vil der vel — det er rimeligt — hos dem, der have været Soldater, være delte Meninger om, hvilken Indkvarteringsmaade der er bedst, eller hvilken Indkvarteringsform de foretrække, men jeg skulde dog være tilbøjelig til at tro, at de fleste Soldater holde paa Indkvartering hos Borgerne. Det er i alt Fald den Erfaring, jeg har gjort i den By, hvor jeg bor, og hvor der hvert Aar holdes Soldaterjubilæer. Der har jeg været Vidne til, hvor ivrige disse gamle Soldater, som fejre 25- eller 35-Aarsdagen for deres Indkaldelse, ere efter at komme hen til det Sted, hvor de have boet som Soldater, for at hilse paa deres Vært. Ikke blot viser dette, at Soldatertiden for dem har været en kær Tid, men dette, at de hos de civile, som de have boet hos, have mødt Venlighed, er for mig et Vidnesbyrd om, at denne Indkvarteringsform ikke blot er brugelig, men endog at foretrække for Indkvartering i Kaserner. Det er derhos en Erfaring, man har gjort, og som jeg ikke tror kan benægtes, at i de Byer, hvor der er kommunal Indkvartering, forekommer der færre af de saakaldte Soldateraffærer end i de Byer, hvor der er Kaserner. Den naturlige Forklaring er vel den, at paa de Steder, hvor meget Mandskab er forsamlet, vækkes der let Uro, og finder man lettere paa noget, end hvor Soldaterne ere spredte omkring i Byen.

Nu har man til Gunst for Indkvartering i Kaserner anført, at det var bedst for den militære Uddannelse. Jeg tror ikke, man bør tillægge den Side af Sagen for stor Vægt, thi i de 165 Dage, der er den almindelige Uddannelsesetid for Fodfolket her i Landet — og det er jo det overvejende Antal af dem, der indkaldes til Tjeneste —, tror jeg ikke, det er muligt at indpode dette Mandskab den udpræget militære Korpsaand, som skal være særegen for de tyske Soldater, der ligge inde i 2—3 Aar. Men jeg kan vel ogsaa gaa ud fra, at det er heller ikke Hensigten, og for saa vidt synes jeg, man ikke skulde beklage sig derover.

Men den finansielle Side af Spørgsmaalet har ogsaa sin Berettigelse, og det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) indrømmede i Eftermiddagsmødet, at der ved det Forslag, som nu foreligger, var en be-

tydelig Besparelse i Forhold til det Forslag, man tænkte paa ved Juletid. Deri har det ærede Medlem Ret. Ikke blot gaar den aarlige Udgift betydeligt ned, men — hvad der betyder ikke saa lidt — Staten slipper bort fra de Forpligtelser, som den, hvis vi skulde være blevne staaende ved den oprindelig paatænkte Overenskomst, skulde have paataget sig overfor Kommunerne. Jeg mener ogsaa, at ved Bedømmelsen af, hvilken Forskel der er paa den Ordning, der nu foreligger til Behandling, og den Ordning, der oprindeligt var paatænkt, have vi ikke blot Ret til at se paa, hvilke de øjeblikkelige Udgifter ere ved den nu foreslaaede Ordning, og hvilke Udgifter den vil fremkalde i den nærmeste Fremtid, men vi maa ogsaa se paa, hvilke Udgifter den tidligere paatænkte Ordning senere vilde have fremkaldt. Og her mener jeg, man ikke kan komme bort fra, at hvis vi havde gennemført den af den tidligere Forsvarsminister forberedte Ordning, der gik ud paa, at man for Sjællands Vedkommende skulde sætte Indkvarteringsloven ud af Kraft og kun lade denne Lovs Bestemmelser gælde for Jylland og Fyn, vilde det ikke have været muligt at opretholde denne Ordning i det lange Løb, thi der vilde ganske sikkert fra de Landsdele, hvor man var kommen til at staa under ugunstigere Forhold end paa Sjælland, være kommet Krav til Staten, som den ikke kunde have modsat sig, Krav om at blive ligestillet med de sjællandske Garnisonsbyer, og skulde man have imødekommet disse Krav, kunde man ikke være bleven staaende ved de Udgifter, der vare anslaaede, men man vilde være kommen højere op.

Jeg vil ogsaa minde om, at det var en Forudsætning under de Forhandlinger, der gik forud for Forsvarslovenes Vedtagelse — navnlig under de Forhandlinger, der bleve førte indenfor Forsvarskommissionen, var det en absolut Forudsætning —, at Indkvarteringen skulde ske ved kommunal Foranstaltning. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maaske oplæse et Punkt i de Bemærkninger, der ere fremsatte af de militære tilforordnede indenfor Forsvarskommissionen, Bemærkninger, der ere knyttede til Flertalsforslaget til den nye Forsvarsordning. Det hedder i disse Bemærkninger: „Uden her at komme nærmere ind paa Enkeltheder skal kun anføres, at de indsamlede Oplysninger gav til Resultat, at man, uden at træffe væsentlige Foranstaltninger, med kort Varsel vilde kunne henlægge til Byerne